

מים

(40) ספר דגל מחנה אפרים - פרשת בשלח ד"ה ויבואו

ויבואו מרתה ולא יכלו לשתות מים ממרה כי מרים הם וילונו העם על משה וגו' ויורהו ה' עץ וישלך אל המים וימתקו המים וגו' ויאמר אם שמוע תשמע וגו' כל המחלה אשר שמתתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך. יש בזה סוד ורמז נכון לפי עניות דעתי ולהבין התרגום על ויורהו ה' עץ ואולפיה ה' אעא, ונקדים הפסוק (תהלים צ"ב, י"ג) צדיק כתמר יפרח והיינו צדיק הוא בחינת תמר כי כמו תמר לית דכר בלא נוקבא כך הוא הצדיק שדבוק תמיד ביראת ה' כל הימים ותמן שכינתא שריא וממילא שורה תמן השי"ת גם כן כמו שכתוב (שמות ל', כ"ד) בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וגו' ותרגומו בכל אתר דאשרי שכינתי תמן וכו' נמצא הוא מעורר תמיד יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה והנה כבר נתבאר זה לעיל שהתורה נקראת גם כן תמר כי תרי"ג מצוות התורה עם כ"ז אותיות התורה הוא מספר תמר, וזה יש לומר הרמז בכאן ויבואו מרתה היינו שנפלו ממדריגתם שהיו דבוקים בצדיק ובתורה הנקראים תמר ועשו מן תמר מרתה, ולא יכלו לשתות מים היינו התורה, כי מרים הם היינו הם עצמם מרים שנפלו ממדריגתם והוא על דרך דאיתא בתיקונים על (שמות ז', כ"א) ויבאש היאור ולא יכלו לשתות מים מן היאור כי תורה אור סרחת לגבייהו וכו' וזהו נמי כי מרים הם, הם המרים ונדמה להם תורה וצדיקים למרה ואינם יכולים לדבר בהם ובזה גורמים התעוררות תגבורת הדינים עליהם וזהו וילונו העם על משה שמתחילין לדבר רע על הצדיק ובזה נתעורר הדין הקשה עליהם ויורהו ה' עץ ותרגומו ואולפיה ה' אעא, אעא מספר ע"ב שהוא מידת חסד שמספרו ע"ב, היינו שהשי"ת היה לומד אותו איך להמתיק מרירות הדינים על ידי מידת החסד וזהו וישלך אל המים וימתקו המים שעל ידי מידת החסד נעשה מים מתוקים וערבים הנובעים ממקור מים חיים, ויאמר אם שמוע תשמע לקול ה' אלקיך וגו' כל המחלה כי פ"ג מיני חולאים יש שתולין במרה כמנין מחלה וזהו לא אשים עליך כי נמתק מרירותם על ידי כי אני ה' רופאך היינו בשם הוי"ה מידת החסד אני רופאך והבן:

(53) ספר קול שמחה - פרשת בשלח

יג. ויורהו ה' עץ וישלך אל המים וימתקו המים (ט"ו כה). איתא ברמב"ן שהורהו ה' דרכו להמתיק מר במר. להבין זאת, כי חטא ועון פועל ח"ו גם בעליונים, ועיקר התקון הוא חרטה בלב ומרירות עד כמעט שישפוך לארץ מרירתו בהתוודע אליו חטאתו אשר חטא, והודע אליו קלקלתו בעליונים, לא קם רוח באדם ההוא מרוב מרירות לבו, ובזה המרירות ימתיק הדינים בשרשם ויתקן הכל. אבל מצוות ומעשים טובים אינם פועלים כל כך, רק מגינה ומצילה מן העונש. וזהו ויורהו ה' עץ, לשון עצה, רק לעשות תשובה כזו שהוא במרירות הלב, להמתיק המרירות שפעל ח"ו בעליונים. וזה מר במר:

(70) ספר באר מים חיים פרשת חקת - פרק כ

אשר על כן כאן במיתת מרים שלא היה מים לעדה שכבר היו ישראל בני תורה וידעו דעת את ה'. ולא היה אז התגברות הדינים כל כך להיות המלכות מכונת על שם אלהים במילוי ההי"ן הרומז על תוקף הדין הקשה גימטריא צור שיצטרך ההכאה בצור. ושם נאמר (שם י"ז, ו') על הצור בחורב לשון יבשות שלא היה במלכות שום בחינת מים כמו שאיתא בליקוטי תורה שם רק המלכות היה מכונת על שם עצמיותה שם אדנ"י. ולצורך ישראל מן אדנ"י נעשה אנכי להשקות אותם במים הנאמנים. רק כיון שבאו במסה ומריבה וירב העם עם משה וגו' ולו גוענו בגוע אחינו וגו' ועל ידי המריבה נתגברו הדינים וחש הקב"ה כי פן עבור הדינים יהיו המים מרים לשתות כמו בנסעם מים סוף כנאמר למעלה (וגם כי הדינים נמשכים מק"ך צירופי אלהים ושני פעמים ק"ך עולה מ"ר). על כן אמר הקב"ה למשה ודברתם אל הסלע כי סלע הוא מספר עץ. כלומר שתראו לכוון באמירה ודיבור לבד להמשיך האורות משם הוי"ה שמספרם עץ להמתיק המים המרים כמו במרתה שנאמר (שם ט"ו, כ"ה) ויורהו ה' עץ וגו' וימתקו המים. ולזה אמר ודברתם וגו' והוצאת להם מים וגו' והשקית את העדה ואת בעירם. כלומר אחרי אשר תדברון אל הסלע אז כאשר תוציא את המים והשקית את העדה וגו' שיוכלו לשתות המים אחרי ההמתקה